

7. 8. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Občané mají právo vyjadřovat se na jednání zastupitelstva obce k projednávaným bodům

Jednací řád zastupitelstva nesmí omezit zákonné právo občanů vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným záležitostem. Právo občana vyjádřit stanovisko k projednávané věci na zasedání zastupitelstva obce je dáno přímo zákonem. Jednací řád sice může stanovit bližší podrobnosti jeho uplatnění, avšak nemůže právo občana vyloučit nebo omezit. Pokud zastupitelstvo umožní diskuzi občanů až po ukončení zasedání a poté, co byly probrány všechny body programu, jedná v rozporu se zákonem.

Na veřejného ochránce práv se obrátili občané pražské městské části Čakovice se stížností na jednací řád zastupitelstva, který podle jejich názoru vylučuje právo občanů vystoupit na veřejném zasedání zastupitelstva. Jednací řád městské části totiž stanovoval, že takové vystoupení je možné jen v případě, že je na zasedání projednávána záležitost „týkající se občana městské části“, a po „předchozím schválení vystoupení zastupitelstvem městské části“. Podstatným omezením byla zejména skutečnost, že veřejná vyjádření občanů byla jednacím řádem zařazena až po zasedání zastupitelstva, pokud to časové a technické možnosti dovolí, a nebyl z nich pořizován zápis. Zákonné právo vyjádřit se k projednávaným věcem se tak měnilo ve volnou debatu s veřejností, která se odehrává mimo rámec zasedání zastupitelstva, bez povinnosti záznamu vznesených příspěvků a bez povinnosti zastupitelů na vznesená stanoviska občanů reagovat. U těchto veřejných vystoupení stanovoval jednací řád navíc rovněž podmínku, že občan musí svůj příspěvek předem písemně nahlásit u tajemníka úřadu.

Stěžovatelé se nejprve obrátili na Magistrát hl. města Prahy a žádali o provedení zákonem stanoveného dozoru nad samosprávou městské části a o zrušení protiprávního jednacího řádu. Magistrát však v jednacím řádu žádné nedostatky neshledal.

Zástupkyně veřejného ochránce práv po analýze případu dospěla k závěru, že kritizovaný jednací řád nezákonným způsobem omezuje práva občanů. Obrátila se proto na Ministerstvo vnitra pověřené dozorem nad výkonem samostatné působnosti obcí a působnosti svěřené orgánům hl. města Prahy. Požádala nejen o provedení dozoru a o kontrolu u tohoto konkrétního případu, ale současně o iniciování проверки jednacích řádů u všech ostatních městských částí hl. města Prahy.

Stanovisko Ministerstva vnitra podpořilo závěry zástupkyně ochránce. V souladu s ústavou je třeba vykládat příslušný odstavec zákona o hlavním městě Praze tak, že veškeré záležitosti, které zastupitelstvo projednává na zasedání zastupitelstva městské části, se týkají všech občanů městské části a ti proto mají právo se k nim vyjadřovat. Ve smyslu zákona tedy občané mohou svá stanoviska vyjadřovat k jakékoli projednávané věci, tzn. musí mít možnost vyjádřit se dříve, než je o věci rozhodnuto, tedy předtím, než je přijato usnesení. Rovněž mají právo vyjádřit se k projednávané věci, která je na programu jednání, bez ohledu na to, zda k ní bude přijato usnesení (tzv. informace zastupitelům). Postup, při němž je do programu zasedání zařazen jeden bod určený k vyjadřování občanů souhrnně na konci, ke všem již projednaným, tj. k rozhodnutým či jinak uzavřeným bodům odporuje právu a demokratickým principům. Občanům by tak bylo upřeno právo ovlivňovat rozhodování zastupitelstva a současně je tím porušeno obecné právo občana podílet se na správě věcí veřejných čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Ze zkušeností zástupkyně veřejného ochránce práv vyplývá, že obdobná pochybení v jednacích řádech zastupitelstev nejsou ojedinělá.

V případě hlavního města Prahy bylo nyní ve výsledku jednání zástupkyně ochránce a ministerstva vnitra dohodnuto, že magistrát doporučí městským částem zjednodušení a zpřehlednění jednacích řádů a současně bude nastartován proces přezkumu těchto dokumentů u všech městských částí hl. města Prahy.

Zdroj: Veřejný ochránce práv

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)